
[2018-53-RE](#)

CAUSA 2018-53-RE

(Payne c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 389-2018. Recurs d'empara

Aute del 19 de desembre del 2018

BOPA núm. 2, del 9 de gener del 2019

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 21 de setembre del 2018, per la representació processal de la Sra. Charlotte Payne, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra dues providències del 19 de juny del 2018 i contra l'aute del 27 de juliol del mateix any, dictats per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per una presumpta vulneració dels drets a l'accés a la jurisdicció, al recurs en els processos penals, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que es retrotreguin les actuacions al moment anterior a la inadmissió a tràmit dels seus escrits d'oposició per tal que siguin admesos d'acord amb les disposicions de l'article 37 de la Llei de cooperació penal internacional i de lluita contra el blanqueig de diners o valors producte de la delinqüència internacional (LCPI);

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 9 d'octubre del 2018;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. En el marc d'unes diligències prèvies incoades per un presumpte delictes de blanqueig de diners contra la Sra. Charlotte Payne entre d'altres, el 15 de gener del 2018, la Batllia va dictar un aute en què autoritzava la cooperació internacional policial i judicial per tal que es procedís a l'intercanvi

d'informació necessari entre el Servei de Policia i els cossos de policia estrangers sobre les persones investigades amb la finalitat d'obtenir més dades relatives a l'assumpte i poder prosseguir amb la investigació. Així mateix, va dictar els dies 20, 21 i 30 de novembre del 2017 i el 15 de febrer del 2018, uns autes en què trametia una comissió rogatòria internacional, respectivament, als Estats Units, a Alemanya, a Costa Rica, a la Fiscalia Anticorrupció espanyola, a Anglaterra, a Xipre, a Antiga i Barbuda, a Malta i a Curaçao.

1.2. La representació processal de la Sra. Charlotte Payne va formular oposició (article 37 de la LCPI) i, subsidiàriament, va interposar els incidents de nul·litat d'actuacions escaients, ja que considerava que els autes esmentats vulneraven els seus drets a la jurisdicció en diversos dels seus vessants i, en el cas de l'aute del 15 de gener del 2018, també és vulneraven els seus drets a la intimitat i a l'honor reconeguts a l'article 14 de la Constitució.

1.3. Mitjançant sengles providències del 19 de juny del 2018, la Batllia va considerar que, d'acord amb les disposicions de l'article 37 de la LCPI esmentat no podia tramitar el recurs d'oposició. Per contra va tramitar els incidents de nul·litat d'actuacions, els quals van desembocar en dos recursos d'empara actualment resolts (veg. els autes del 12 d'octubre del 2018, recaiguts en les causes 2018-39-RE i 2018-40-RE).

1.4. La representació processal de la Sra. Charlotte Payne va interposar un incident de nul·litat d'actuacions contra les providències esmentades i, el 27 de juliol del 2018, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar un aute en què desestimava aquest incident de nul·litat d'actuacions.

1.5. El 21 de setembre del 2018, la representació processal de la Sra. Charlotte Payne va presentar un recurs d'empara contra les resolucions anteriorment citades, per una presumpta vulneració dels drets a l'accés a la jurisdicció, al recurs en els processos penals, a un procés degut i a la defensa, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica de la recurrent

- En primer lloc, considera que l'article 1 de la LCPI estableix el camp d'aplicació d'aquesta Llei i estableix que "*El present títol s'aplica a tots els procediments relatius a la cooperació internacional en matèria penal*". Aquest article no fa cap distinció entre cooperació penal passiva i activa.

- Aquesta distinció tampoc s'efectua en el redactat de l'article 37 de la LCPI que preveu que "*Qualsevol oposició o incident en el curs d'un procediment d'ajuda judicial ha de ser resolt immediatament per aute de l'autoritat judicial encarregada de la mesura. Aquest aute és executori de manera immediata sempre que, a criteri del jutge, la seva execució no causi conseqüències irreparables, com la tramesa de les informacions a l'estranger. Contra aquest aute es pot presentar recurs d'apel·lació en les formes i els terminis de l'article 194 del Codi de procediment penal*".

- Considera que la inaplicació per part de la Batllia d'aquestes disposicions vulnera el seu dret d'accés a la jurisdicció, ja que no va poder fer valer per primera vegada les seves pretensions en defensa dels seus drets i interessos.

- També al·lega la vulneració del dret al recurs en els processos penals i del dret a un procés degut. En primer lloc, cita la sentència del 13 de març del 2014, recaiguda en la causa 2013-34-RE en què tot i tractar-se d'una comissió rogatòria provenint de l'estranger és transposable al cas actual, perquè en no admetre el recurs d'oposició, la batlle instructora ha barrat l'accés a un eventual recurs davant el Tribunal de Corts, ja que la possibilitat de replantejar la resposta donada en primera instància davant un tribunal superior és la mecànica habitual, que es correspon amb la protecció plena dels drets fonamentals i de l'aplicació de l'exigència constitucional d'un pronunciament complet per part de la Justícia en relació amb ells, i en aquest cas, aquesta possibilitat no existeix.

- Així mateix al·lega la vulneració del dret a la defensa, pel fet que la inadmissió *in limine* del recurs d'oposició ha impossibilitat a aquesta part fer valer les seves al·legacions en defensa dels seus drets i interessos.

- Finalment, addueix que les resolucions de la Batllia impugnades són absurdes, arbitràries i contràries a tota lògica, perquè la Batllia va fonamentar les seves peticions de comissions rogatòries en la LCPI i després manifesta que aquesta Llei no és d'aplicació pel recurs d'oposició.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les resolucions impugnades i que es retroreguin les actuacions al moment anterior a la inadmissió a tràmit dels seus escrits d'oposició per tal que siguin admesos d'acord amb les disposicions de l'article 37 de la LCPI.

2.2. Argumentació de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia

- Considera que el recurs d'oposició només pot plantejar-se en el marc d'una cooperació penal internacional que únicament es produeix quan la Batllia és receptora de peticions d'ajuda internacional, és a dir, quan s'executa una comissió rogatòria.

- Aquest recurs es configura per oposar-se a l'acceptació del requeriment d'un altre Estat. Es tracta d'una oposició a la petició estrangera sobre la base dels requisits fixats a la LCPI, cosa que no té res a veure amb un procediment de diligències prèvies regulat pel Codi de procediment penal, el qual estableix els recursos pels procediments nacionals, siguin aquells establerts a l'article 194 del Codi de procediment penal o els extraordinaris, com el 18 bis que ja s'ha tramitat arran de la demanda de la recurrent.

- Precisa que en el marc d'una causa seguida al Principat, ja sigui amb diligències prèvies o en fase de sumari (com és el cas d'autoes), si la Batllia efectua una petició de cooperació internacional, l'Estat que ha de cooperar és aquell que rep la sol·licitud, el Principat no està cooperant i com que no està cooperant no pot aplicar-se l'article 37 de la LCPI.

- Contràriament a la interpretació efectuada per la recurrent, aclareix que si bé l'article 1 de la LCPI disposa que "*el present títol s'aplica a tots els procediments relatius a la Cooperació Internacional en matèria penal*", això no significa que aquest títol s'apliqui a tots els procediments del dret intern, sinó literalment a tots els procediments de cooperació penal internacional, és a dir, a peticions d'embargament, peticions de declaracions, extradicions, notificacions, detencions, registres, etc.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal afirma que ni en les resolucions impugnades, ni al llarg de tot aquest procediment s'aprecia cap infracció de les normes processals que hagin produït una indefensió i que justifiquin la retroacció del procés.

- Coincideix amb la Batllia en el fet que el recurs d'oposició no es pot tramitar quan la petició d'ajuda internacional emana de l'autoritat judicial andorrana, perquè l'article 37 de la LCPI es refereix als recursos en el curs d'un procediment d'ajuda internacional i no en el curs d'una instrucció. En aquest sentit l'article 1 d'aquesta mateixa Llei fixa l'àmbit de la seva aplicació als procediments relatius a la cooperació internacional en matèria penal, fent referència a la cooperació passiva que exigeix l'obertura d'un procediment d'aquest tipus, però no a la cooperació que se sol·licita en el curs d'una instrucció.

Afegeix que de la lectura de la Llei mateixa se'n deriva que l'oposició ha de ser contra l'execució de la petició d'ajuda internacional estrangera i sempre que no es compleixin els requisits establerts en els seus articles 2 i 4.

- L'àmbit d'aplicació de la Llei esmentada deriva del conjunt de les seves disposicions i, en particular, de l'article 37 esmentat quan es refereix a les conseqüències irreparables de la seva execució, com és la tramesa d'informació a l'estranger.

- També destaca que la recurrent no ha sofert cap perjudici, atès que la batlle instructora va reconduir l'oposició vers l'incident de nul·litat d'actuacions, plantejat subsidiàriament per la recurrent mateixa.

- Per tant, el Ministeri Fiscal demana al Tribunal Constitucional que inadmeti a tràmit aquest recurs d'empara per la manca manifesta de contingut constitucional de les seves pretensions, d'acord amb l'article 37.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. El recurs d'empara no converteix el Tribunal Constitucional en una tercera instància ni en un tribunal suprem; l'únic objecte del recurs d'empara és el de verificar que les decisions impugnades estiguin motivades i es fonamentin en un raonament jurídic que no sigui il·lògic ni absurd i no vulnerin cap dels drets protegits per l'article 10 de la Constitució.

3.2. La qüestió jurídica sotmesa a l'examen del Tribunal Constitucional rau en l'abast de l'article 1 de la LCPI, que disposa que el títol I relatiu a l'organització de l'ajuda judicial internacional "*s'aplica a tots els procediments relatius a la cooperació internacional en matèria penal*".

3.3. Segons el parer de la batlle instructora, un recurs d'oposició en el marc d'un procediment d'ajuda judicial i policial internacional només és possible quan la sol·licitud d'ajuda emana d'un Estat estranger i no quan aquesta sol·licitud emana del Principat d'Andorra en el marc d'un procediment judicial intern.

3.4. La motivació d'aquesta interpretació de l'article 1 de la LCPI esmentat està fonamentada en Dret i no és ni il·lògica, ni irraonable.

3.5. Per consegüent, cap de les exigències relatives al dret a la jurisdicció, reconegut a l'article 10 de

la Constitució, han estat vulnerades.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2018-53-RE interposat per la representació processal de la Sra. Charlotte Payne contra dues providències del 19 de juny del 2018 i contra l'aute del 27 de juliol del mateix any, dictats per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, a la presidenta de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 19 de desembre del 2018.

Dominique Rousseau
President Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrada